

LEIDS STUDIEFESTIVAL

Op zaterdag 11 maart wordt in en rond de Pieterskerk het Leids Studiefestival gehouden. Vanaf 11 uur zijn niet alleen aanstaande studenten maar ook ouders van harte welkom. Naast een studiemarkt met voorlichting over de studiemogelijkheden aan de Universiteit Leiden, arbeidsmarktperspectieven en stage-mogelijkheden in binnen- en buitenland zijn er optredens van bekende Nederlanders samen met Leidse wetenschappers. Een greep uit het

programma. Psycholoog prof.dr. Willem Albert Wagenaar en dammer Ton Sijbrands verklaren de werking van het geheugen. Dit naar aanleiding van Sijbrands' record blinddammen. Van de twintig partijen die hij gelijktijdig blind speelde, won hij er zeventien. De resterende drie partijen eindigden in remise. Prof. mr. Theo de Roos (strafrecht) en misdaagverslaggever Peter R. de Vries gaan in op fouten in een aantal bekende strafzaken. Moderne literatuur staat centraal in

het optreden van prof.dr. Ton Anbeek met een veelgelezen schrijver (waarschijnlijk Ronald Giphart en/of Joost Zwagerman). Vanuit de natuurwetenschappen levert prof.dr. Vincent Icke een bijdrage. Verder is er tot in de avond vertier en amusement zoals popmuziek en cabaret. Het volledige programma en gratis toegangskarten kunnen worden aangevraagd bij de Studielijn: telefoon 071 527 11 11, www.leidenuniv.nl/studiesite.

EEN WIJSGERIGE BLIK OP DE WERELDGESCHIEDENIS

Aan de universiteit van Oxford, waar ik het vorige trimester college gaf in de filosofie (=wijsbegeerte), kun je wijsbegeerte studeren in combinatie met vrijwel alle denkbare vakken: politieke studies en economie, psychologie, wiskunde, natuur- en sterrenkunde, letteren enzovoort. Het gevolg is dat er in Oxford méér filosofen werkzaam zijn dan aan welke andere universiteit ter wereld: ongeveer honderd, waarvan vijfenvijftig in vaste dienst. De universiteit vaart er wel bij want niet alleen is de status van de wijsbegeerte als intellectuele discipline in Engeland hoog, ook weten analytisch opgeleide filosofen aan studenten de verbanden tussen verschillende vakgebieden duidelijk te maken, iets waaraan de vakgeleerde vaak niet toekomt.

In Leiden werd er ooit principieel voor gekozen aan vakgerichte opleidingen vast te houden. Men kan dus geschiedenis studeren, of wiskunde, maar niet geschiedenis en wiskunde, maar niet een dubbele studie volgt met dubbele 'studielast', zoals dat bemoedigend heet. Het gevolg is dat de studenten aan de Leidse universiteit zelden over de grenzen van hun vakgebied heen kijken. Ongeveer twee jaar geleden kwam ik op het idee daar iets aan te doen. Kon er niet een cursus worden ontworpen die enig inzicht zou geven in de grote geestelijke rijkdom die een universiteit bezit, een rijkdom die grotendeels verborgen blijft zolang men zich ver-

schanst achter de muurtjes die het ene vakgebied scheiden van het andere? Samen met collega-hoogleraren Nienhuis (moleculaire fysica) en Blockmans (middeleeuwse geschiedenis) toog ik aan het werk.

We besloten als bindend thema de geschiedenis te kiezen en de cursus te organiseren rond 'kwalitatieve omslagen' die zich sinds de oorsprong van het heelal hebben voorgedaan, zoals de vorming van sterren en planeten, het ontstaan van het leven, de ontwikkeling van taal, of de wetenschappelijke revolutie. Als werktitel werd met een toespeeling op de dichter Eliot gekozen voor *Universele geschiedenis van de Big Bang tot de Last Whimper*. De bedoeling van de collegereeks is niet alleen een overzicht te geven van de gehele geschiedenis in plaats van de historische beschouwing op bijziende wijze tot het recente verleden van de mensheid te beperken. Ook is het de bedoeling dat elke docent in zijn college iets laat blijken van de werkwijze en vraagstellingen van zijn vakgebied, en materie aansnijdt die nog niet als algemene ontwikkeling bij studenten bekend verondersteld mag worden. Op deze manier hopen we dat stu-

dent en toehoorders wat dieper gaan nadenken over de aloude wijsgerige vraag: wat is de plaats van de mens in de kosmos?

HERMAN PHILIPSE

Rafaël, 1509,
De school van Athene,
detail (Pythagoras),
Vaticaan, Stanza della
Segnatura

PROGRAMMA

9 februari	prof.dr. H. Philipse (wijsbegeerte): de samenhang der wetenschappen
15 februari	prof.dr. V. Icke (sterrenkunde): heelal en sterrenstelsels
22 februari	dr. F.P. Israël (sterrenkunde): stervorming
29 februari	dr. J. Luu (sterrenkunde): ons planetenstelsel
7 maart	prof.dr. Westbroek (geofysiologie): planeet Aarde
14 maart	prof.dr. J.P. Abrahams (biochemie): het ontstaan van het leven
21 maart	prof.dr. J.W.M. Roebroeks (archeologie): de vroege mens
28 maart	dr. J.M. Wiedenhof (sinologie): de oorsprong van de taal
4 april	prof.dr. K.R. Veenhof (assyriologie): urbane samenlevingen
11 april	prof.dr. R. Visser (wetenschapsgeschiedenis): de wetenschappelijke revolutie
2 mei	dr. P.H.H. Vries (geschiedenis): industriële revolutie(s)
9 mei	prof.dr. W.P. Blockmans (geschiedenis): de democratische revolutie
16 mei	dr. J.M. Mourik (UvA) en prof.dr. C. Kuijsten (UvA) (ruimtelijke wetenschappen): demografie en het milieu

Men kan zich als toehoorder voor de cursus inschrijven bij het bureau van de faculteit der Wijsbegeerte (mw E.M. Akkerman, tel. 071 527 20 31). De colleges zijn met uitzondering van het eerste college op dinsdagavonden van 20.30 tot 22 uur in het Centraal Faciliteitengebouw, Cleveringaplats 1, Leiden. Een bundel met literatuur kan men na afloop van het eerste college aanschaffen. Verdere informatie is te vinden op de website: <http://www.leidenuniv.nl/philosophy/bigbang/index.html>.